

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2 Facultatea	Facultatea de Litere
1.3 Departamentul	Etnografie și Antropologie Maghiară
1.4 Domeniul de studii	Studii culturale
1.5 Ciclu de studii	Licență
1.6 Programul de studii/ Calificarea	Etnologie

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	LLD3221 Religiozitate populară: texte și rituri în cultura ceangăilor din Moldova (în limba maghiară)							
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. Dr. Tánzos Vilmos							
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. Dr. Peti Lehel							
2.4 Anul de studiu	3	2.5 Semestrul	6	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	Conținut Obligativitate	DF Obligat oria

3. Timpul total estimat (ore pe semestru/activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	48	din care: 3.5 curs	24	3.6 seminar	24
Distribuția fondului de timp					
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					38
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					38
Pregătire seminarii/laboratoare/proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					22
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități.....					
3.7 Total ore studiu individual	102				
3.8 Total ore pe semestru	150				
3.9 Numărul de credite	6				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Nu este.
4.2 de competențe	Nu este.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	Sală echipată cu calculator, videoproiector, tablă
5.2 de desfășurare a seminarului	Sală echipată cu calculator, videoproiector, tablă

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • descrierea și interpretarea faptelor culturale prin contextualizare multidimensională • cunoașterea și aplicarea conceptelor, teoriilor și metodelor de bază necesare pentru analiza diferitelor fapte și fenomene culturale • interpretarea conceptelor și metodelor specifice multiple într-un cadru interdisciplinar • evaluarea beneficiilor și dezavantajelor criteriilor care pot fi utilizate în analiza faptelor culturale prin aplicarea unor criterii adecvate • recunoașterea procedurilor care sunt considerate a fi cele mai potrivite transferului de expertiză (adică pentru a o explica) și pentru a crește gradul de conștientizare cu privire la particularitățile și consecințele utilizării lor • identificarea și definirea conceptelor, metodelor și teoriilor de bază etice • recunoașterea importanței tendințelor și metodelor etnografice și identificarea specificităților acestora în contextul istoriei cercetării culturale
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • efectuarea și îndeplinirea sarcinilor profesionale în termenul stabilit prin respectarea principiilor etice ale activității științifice și aplicarea strictă a regulilor de referință profesională (în cadrul activităților practice, o prezentare generală a fenomenelor care pot fi colectate și interpretate în diferite domenii ale culturii populare maghiare, accesibilitatea sa metodologică) • dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală

7. Obiectivele disciplinei (conform grilei de competențe specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cursul are ca scop studierea fenomenelor de religiozitate populară (noțiuni și concepte de religiozitate populară, genuri folclorice etc.). Cursul se bazează pe noțiunile de bază însușite deja în cadrul cursului Simbolizație arhetipală în folclor (anul II, semestrul II.). Discuțiile în cadrul semenariilor ajută studenții la cercetarea unor teme proprii de folcloristică, precum și la elaborarea tezelor de licență.
7.2 Obiectivele specifice	Cursul se bazează în mod accentuat pe cultura popular religioasă de origine medievală a ceangăilor din Moldova.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Tema 1. Folclor religios la ceangăi: istoriografia cercetării I. Cuvinte cheie, concepții de bază: concepții romantice despre ceangăi, cercetări etnografice și lingvistice în sec. 19, culegerile lui Petrács Ince János, metode și scopuri în perioada interbelică, cercetări instituționale clujene după 1948, însemnătatea și opera lui Kallós Zoltán Bibliografie recomandată: FARAGÓ József 2005 A moldvai csángómagyar népköltészet gyűjtése. In: Uő: Ismét a balladák földjén. Válogatott tanulmányok, cikkek. Kolozsvár, Kriterion Könyvkiadó, 128–214. OLSVAI Imre 1999 Lükő Gábor romániai népzene gyűjtése 1931–1934 között. In: Pozsgai Péter szerk.: Tűzcsiholó. Írások a 90 éves Lükő Gábor tiszteletére. Budapest, 143–210.	prelegere, exemplificare, problematizare	
Tema 2. Folclor religios la ceangăi: istoriografia cercetării II. Bibliografie obligatorie și recomandată: Vezi tema nr. 1.	prelegere, exemplificare, problematizare	
Tema 3. Denumirea de „ceangău”. Răspândirea regional-istorică a ceangăilor I. Date istorico-demografice	prelegere, exemplificare,	

<p>Noțiuni, cuvinte cheie: denumirea „ceangău”, identitate și catolicism, asimilare lingvistică, etnică și religioasă, aculturație, răspândire teritorială, grupuri etnice</p> <p>Bibliografie recomandată: ARENS, Meinolf–BEIN, Daniel 2004 Katolikus magyarok Moldvában. In: Rosetti, Radu–Arens, Meinolf–Bein, Daniel–Demény Lajos: Rendhagyó nézetek a csángókról. Budapest, ELTE Román Filológiai Tanszék–Központi Statisztikai Hivatal Levéltára, 111–156. TÁNCZOS Vilmos 1997 Hányan vannak a moldvai csángók? Magyar Kisebbség. Új folyam, III. évf. 1997. 1–2. 370–390. (Bővített változatban: A moldvai csángók lélekszámáról. In: Pozsony Ferenc szerk.: Csángósors. Moldvai csángók a változó időkből. Budapest, A Magyarorsággal kapcsolatban Könyvtára XXIII., 7–32.)</p>	<p>problematică</p>	
<p>Tema 4. Răspândirea regional-istorică a ceangăilor. Teorii despre problema originii Bibliografie obligatorie și recomandată: Vezi tema nr. 3.</p>	<p>prelegere, exemplificare, problematică</p>	
<p>Tema 5. Instituția licențiatului în Moldova (sec. 17–19.) Cantori („diákok”) în comunități catolice. Rolul scrisului în religiozitatea populară. (curs) Cuvinte cheie, noțiuni generale: licențiat, cantori laici, scris și oralitate în cultura religioasă, texte și rituri în folclorul religios Bibliografie recomandată: TÁNCZOS Vilmos 1995 “Deákok” (parasztkántorok) moldvai magyar falvakban. Erdélyi Múzeum (Kolozsvár) LVII. 1995. 3–4. 82–98. (Megjelent még: Uő: Keletnek megnyílt kapuja. Néprajzi esszék. Kolozsvár, KOM-Press Korunk Baráti Társaság, 1996. 190–222.)</p>	<p>prelegere, exemplificare, problematică</p>	
<p>Tema 6. Ceangăii și hramul de la Șumuleu-Ciuc. Cultul Fecioarei Maria la ceangăii din Moldova Noțiuni generale, cuvinte cheie: locuri sacralizate, pelerinaj, sacrificiu, via sacra, calea crucii, Maria advocata, Mulier amicta Sole, cult Solar, imnuri religioase, identitate etnică și religioasă Bibliografie recomandată: BARNA Gábor 1993 Moldvai magyarok a csíksomlyói búcsún. In: Halász Péter (szerk.): „Megfog vala apóm, szokcor kezemtül...” Tanulmányok Domokos Pál Péter emlékére. Budapest, 45–61. Bibliografie recomandată: FOSZTÓ László 1999 Csíksomlyó és Barát. In: Pozsony Ferenc (szerk.): Csángósors. Moldvai csángók a változó időkből. Budapest, A Magyarorsággal kapcsolatban Könyvtára XXIII. 103–111.</p>	<p>prelegere, exemplificare, problematică</p>	
<p>Tema 7. Cultul îngerilor în folclorul ceangăiesc Concepte și noțiuni: metafizica angelologiei populare, îngerii și spațiile intermediare, îngerul păzitor, îngerul ca însoțitor al sufletului, îngerii de-a lungul timpului creștin Bibliografie recomandată: TÁNCZOS Vilmos 2008 „Ezer level ezer angyal közepibe” Angyalkultusz a moldvai csángó folklórban. In: Pócs Éva (szerk.): Démonok, látók, szentek. Vallásantropológiai fogalmak tudományközi megközelítésben. Budapest Tanulmányok a transzcendensről VI. 147–180.</p>	<p>prelegere, exemplificare, problematică</p>	
<p>Tema 8. Religie și identitate în lumea tradițională și în cea modernă Noțiuni, concepte, cuvinte cheie: identitate colectivă, identitate și religie, religiozitate</p>	<p>prelegere, exemplificare</p>	

tradițională și modernă, ortodoxie și catolicism Bibliografie recomandată: POZSONY Ferenc 2005 Egyházi élet a moldvai magyar közösségekben. In: Uő: A moldvai csángó magyarok. Budapest, Gondolat Kiadó–Európai Folklór Intézet, 58–94.	problematic zare	
Tema 9. Simboluri religioase în rugăciunile arhaice populare Noțiuni de bază, cuvinte cheie: imagini textualizate în rugăciunile populare, relația între teologie și imaginile rugăciunilor, tipologia textelor Bibliografie recomandată: TÁNCZOS Vilmos 2001 A csángó imák képei: In: Nyiss kaput, angyal! Moldvai csángó népi imádságok. Archetipikus szimbolizáció és élettér. Budapest, Püski Kiadó, 138–219. (Megjelent még: In: Uő: Eleven ostya, szép virág. A moldvai csángó népi imák képei. Csíkszereda, Pro-Print Könyvkiadó, 2000. 237–368.)	prelegere, exemplificare, problematic zare	Observații
Tema 10. Cântece religioase la ceangăi I. Cuvinte cheie: imnuri religioase de origine medievală, stilul gregorian în cântecul religios popular, imnurile sfinților, text și rit Bibliografie recomandată: FARAGÓ József 1996 A szabófalvi hejgetés emlékei. Erdélyi Múzeum LVIII. 1–2. 94–103. Bibliografie recomandată: KÖVÁRI Réka 2006 A Kájon Cantionale énekei a moldvai csángók között. In: Domokos Mária–Halász Péter (szerk.): A népének mint a hagyományos vallásgyakorlat egyik legfontosabb eleme. Budapest, Lakatos Demeter Csángómagyar Kulturális Egyesület, 2006. 103–113. NYISZTOR Ilona 2005 Pusztina nincs békerítve. Ünnepek és hétköznapiok Moldvában. Etnofon Records Hungary, 2005. (Folklórgyűjtés László Józsefné Kis Erzsébet és László Katalin pusztinai asszonyoktól. Kísérőtanulmány: Tánczos Vilmos)	prelegere, exemplificare, problematic zare	
Tema 11. Cântece religioase la ceangăi II Cuvinte cheie: simboluri arhetipale în cultul morților, cântece rituale calendaristice, cântece rituale în cultul morților Bibliografie recomandată: VIRT István 2001 „Elszakasztottad a testemtől én lelkemet.” A moldvai és a Baranya megyei csángók halottas szokásai és hiedelmei. Kolozsvár, KJNT, Kriza Könyvek 8.	prelegere, exemplificare, problematic zare	
Tema 12. Alte genuri folclorice religioase de origine medievală (legende, basme, balade, alte texte) Concepte de bază: simbolizație arhetipală în rituri și în texte, sincretism în folclorul religios, imagini simbolice, genuri religioase Bibliografie recomandată: GAZDA Klára 2006 A húsvéti tojás mint szimbolikus tárgy a moldvai katolikusoknál. In: Gazda Klára–Tötszegi Tekla (szerk.): Kriza János Néprajzi Társaság Évkönyve 14. tanulmányok Szentimrei Judit 85. születésnapjára. Kolozsvár, 166–193. KOTICS József 1997 Erkölcsi értékrend és társadalmi kontroll néhány moldvai csángó faluban. In: Pozsony Ferenc (szerk.): Kriza János Néprajzi Társaság Évkönyve 5. Dolgozatok a moldvai csángók	prelegere, exemplificare, problematic zare	

<p>népi kultúrájáról. Kolozsvár, 36–55. (Megjelent még: 1. Pozsony Ferenc (szerk.): Csángósors. Moldvai csángók a változó időkben. Budapest, A Magyarságkutatás Könyvtára XXIII. 55–67.; 2. In: Mások tekintetében. Miskolci Egyetem, A Kulturális és Vizuális Antropológia Tanszék Könyvei 4. 2001. 27–48.)</p>		
<p>Bibliografie obligatorie (curs):</p> <p>Diószegi László (ed.): Hungarian Csángós in Moldavia. Essays on the Past and Present of the Hungarian Csángós in Moldavia. Teleki László Foundation – Pro Minoritate Foundation. Budapest, 2002.</p> <p>Domokos Pál Péter: A moldvai magyarság. Budapest, 2001. (6. kiad.)</p> <p>Peti Lehel: <i>A moldvai csángók vallásossága. Hagyományos világkép és modernizáció.</i> Lucidus, Budapest, 2008.</p> <p>Peti Lehel: <i>A moldvai csángók népi vallásosságának imagisztikus rítusai.</i> Kolozsvár, Nemzeti Kisebbségkutató Intézet, 2012.</p> <p>Pozsony Ferenc (szerk.): Kriza János Néprajzi Társaság Évkönyve 5. Dolgozatok a moldvai csángók népi kultúrájáról. Kolozsvár, 1997.</p> <p>Tánczos Vilmos: <i>Language Shift at the Moldavian Csángós.</i> The Romanian Institute for Research on National Minorities. Cluj-Napoca, 2012.</p> <p>Tánczos Vilmos: <i>Madárnyelven.</i> A moldvai csángók nyelvéről. Kolozsvár, Erdélyi Múzeum-Egyesület, 2011.</p> <p>Virt István: „Elszakasztottad a testemtől én lelkemet.” A moldvai és a Baranya megyei csángók halottas szokásai és hiedelmei. Kolozsvár, KJNT, Kriza Könyvek 8., 2001.</p>		
8.2 Seminar	Metode de predare-învățare	Observații
<p>Tema 1.</p> <p>Filme etnografice despre cercetări folcloristice (seminar)</p> <p>Cuvinte cheie, concepții de bază: concepții romantice despre ceangăi, cercetări etnografice și lingvistice în sec. 19, culegerile lui Petrás Ince János, metode și scopuri în perioada interbelică, cercetări instituționale clujene după 1948, însemnătatea și opera lui Kallós Zoltán</p> <p>Bibliografie recomandată:</p> <p>GUNDA Béla</p> <p>1984 A moldvai magyarok néprajzi kutatása. In: Máténé Szabó Mária Rózsa szerk.: A határainkon kívüli magyar néprajzi kutatások. Budapest, TIT-kiadás, 66–112.</p> <p>1989 A moldvai magyarok kutatásának újabb eredményei. In: Petercsák Tivadar szerk.: A határainkon kívüli magyar néprajzi kutatások II. Budapest, 59–78.</p> <p>KALLÓS Zoltán</p> <p>1970 Balladák könyve. Bukarest (Szabó T. Attila bevezetőjével) (Újabb kiadásai: 1973, 1977)</p> <p>1973 Új guzsalyam mellett. (Egy klézsei asszony énekei). Bukarest</p> <p>LÜKŐ Gábor</p> <p>1936 A moldvai csángók. I. A csángók kapcsolatai az erdélyi magyarsággal. Budapest 208. p. (Néprajzi Füzetek 3.)</p> <p>VERESS Sándor</p> <p>1989 Moldvai gyűjtés. Szerk. Berlász Melinda és Szalay Olga. Magyar Népköltési Gyűjtemény XVI. Budapest</p> <p>Filme etnografice:</p> <p>1. Menekülés Romániába. Lükő Gábor a csángóknál.</p> <p>2. Magyarország szélén (portréfilm Demeter Antalné Jánó Anna lészpedi csángó énekesről)</p>	<p>conversație euristică, problematizare, analize de imagini reprezentative pentru tema respectivă, exemplificări</p>	
<p>Tema 2.</p> <p>Folclor religios la ceangăi: istoriografia cercetării II. (curs și seminar)</p> <p>Bibliografie obligatorie și recomandată:</p> <p>Vezi tema nr. 1.</p>	<p>conversație euristică, problematizare, analize de imagini reprezentative pentru</p>	

	tema respectivă, exemplificări	
<p>Tema 3. Folclor și istorie: orașul Baia în istorie, în istoria culturii și în folclor (seminar) Noțiuni, cuvinte cheie: denumirea „ceangău”, identitate și catolicism, asimilare lingvistică, etnică și religioasă, aculturație, răspândire teritorială, grupuri etnice Bibliografie recomandată: OLOSZ Katalin 1997 XVIII–XIX. századi adatok a moldvai magyarok szokásairól és nevéről. In: Pozsony Ferenc szerk.: Kriza János Néprajzi Társaság Évkönyve 5. Dolgozatok a moldvai csángók népi kultúrájáról. Kolozsvár, 27–35. POZSONY Ferenc 2005 A moldvai csángó magyarok. Budapest, Gondolat Kiadó–Európai Folklór Intézet TÁNCZOS Vilmos 2007 Moldvabánya magyar emlékei a történetírásban és a folklórban. In: Szemerkenyi Ágnes (szerk.): Folklór és történelem. Budapest, 342–371.</p>	conversație euristică, problematizare, analize de imagini reprezentative pentru tema respectivă, exemplificări	
<p>Tema 4. Răspândirea regional-istorică a ceangăilor. Teorii despre problema originii Bibliografie recomandată: Vezi tema nr. 3.</p>	conversație euristică, problematizare, analize de imagini reprezentative pentru tema respectivă, exemplificări	
<p>Tema 5. Oameni sfinți într-un sat ceangăiesc (Valea-Seacă) în secolul 20 (seminar) Cuvinte cheie, noțiuni generale: licențiat, cantori laici, scris și oralitate în cultura religioasă, texte și rituri în folclorul religios Bibliografie recomandată: CSOMA Gergely 2004 Elveszett szavak. A moldvai magyarság írott nyelvemlékei. – Banished Words. Remnants of the Hungarian Moldavians’ written Language. Budapest, Etnofon Kiadó TÓTH István György 1988 Diákok (licenciátusok) a moldvai csángó magyar művelődésben a XVII. században. In: Zombori István (szerk.): Az értelmiség Magyarországon a XVI–XVII. században. Szeged, 139–147.</p>	conversație euristică, problematizare, analize de imagini reprezentative pentru tema respectivă, exemplificări	
<p>Tema 6. Cântece religioase și rugăciuni folosite cu ocazia pelerinajului la Șumuleu. Filme documentare Noțiuni generale, cuvinte cheie: locuri sacralizate, pelerinaj, sacrificiu, via sacra, calea crucii, Maria advocata, Mulier amicta Sole, cult Solar, imnuri religioase, identitate etnică și religioasă Bibliografie recomandată: GAZDA Enikő–Benedek H. Erika 1997 Pusztinaiak csíksomlyói búcsújárása 1993-ban. In: Pozsony Ferenc (szerk.): Kriza János</p>	conversație euristică, problematizare, analize de imagini reprezentative pentru	

<p>Néprajzi Társaság Évkönyve 5. Dolgozatok a moldvai csángók népi kultúrájáról. Kolozsvár, 259–285.</p> <p>MOHAY Tamás</p> <p>2002 Moldavian Hungarians in Csíksomlyó at Pentecost. Hungarian Heritage. Vol. 3. Budapest, 56–68.</p> <p>2005 Moldvai magyarok pünkösdkor Csíksomlyón. In: Csodaszarvas. Östörténet, vallás és néphagyomány. I. Budapest, Molnár Kiadó, 173–186.</p> <p>TÁNCZOS Vilmos</p> <p>1992 A moldvai csángók pünkösdi hajnali keresztútjárása a Kis-Somlyó hegyen. In: ASZTALOS Ildikó (szerk.): Hazajöttünk. Pünkösdi Csíksomlyón. Kolozsvár, 40–45.</p> <p>1997 A moldvai magyarok búcsúvezetői. In: S. Lackovits Emőke (szerk.): Népi vallásosság a Kárpát-medencében. II. Veszprém–Debrecen, 148–167.</p> <p>Filme documentare: Balladák filmje, Napnézés Csíksomlyón, A csíksomlyói búcsú</p>	tema respectivă, exemplificări	
<p>Tema 7.</p> <p>Cultul îngerilor în ortodoxie și la ceangăii din Moldova. Iconografie medievală (proiectări de imagini)</p> <p>Concepte și noțiuni: metafizica angelologiei populare, îngerii și spațiile intermediare, îngerul păzitor, îngerul ca însoțitor al sufletului, îngerii de-a lungul timpului creștin.</p> <p>Bibliografie recomandată:</p> <p>KRAUSS, Heinrich</p> <p>2005 Az angyalok. Hagymány és értelmezés. Corvina Kiadó kft., Budapest</p> <p>PLEȘU, Andrei</p> <p>2006 Despre îngerii. Humanitas, București</p> <p>TÁNCZOS Vilmos</p> <p>2001 Nyiss kaput, angyal! Moldvai csángó népi imádságok. Archetipikus szimbolizáció és élettér. Budapest, Püski Kiadó</p>	conversație euristică, problematizare, analize de imagini reprezentative pentru tema respectivă, exemplificări	
<p>Tema 8.</p> <p>Analiză de texte de rugăciuni populare</p> <p>Cuvinte cheie: rugăciune arhaică apocrifă, populară, funcțiile rugăciunii, contextul rugăciunilor, magie și religie în rugăciuni, descântec și rugăciune.</p> <p>Bibliografie recomandată:</p> <p>DACZÓ Árpád-Lukács, P.</p> <p>2003 Hosszú utak megszomorodának... Archaikus népi imádságok, ráolvasók, szentes énekek Erdélyből és Moldvából. P. Daczó Árpád Lukács szentferencendi atya gyűjtése (1974–1999). Budapest, Magyar Napló</p> <p>HARANGOZÓ Imre–KÖVÁRI Réka</p> <p>2005 Etelközi fohászok. Válogatás a moldvai magyarság vallásos népköltészetének kincstárából. Újkígyós, Ipolyi Arnold Népfőiskola (CD-melléklettel)</p> <p>TÁNCZOS Vilmos</p> <p>1995 Gyöngyökkel gyökereztél. Gyimesi és moldvai archaikus imádságok. Csíkszereda</p> <p>1999 Csapdosó angyal. Moldvai archaikus imádságok és életterük. Csíkszereda</p>	conversație euristică, problematizare, analize de imagini reprezentative pentru tema respectivă, exemplificări	
<p>Tema 9.</p> <p>Rugăciunea ritualizată în folclorul tradițional ceangăiesc. Proiectare de film etnografic</p> <p>Noțiuni de bază, cuvinte cheie: imagini textualizate în rugăciunile populare, relația între teologie și imaginile rugăciunilor, tipologia textelor</p> <p>Bibliografie recomandată:</p> <p>DOMOKOS Mária</p> <p>2002 The Character of the Csángó Folk Song and the History of Its Research. In: Diószegi László ed.: Hungarian Csángós in Moldavia. Essays on the Past and Present of the Hungarian Csángós in Moldavia. Teleki László Foundation–Pro Minoritate Foundation. Budapest, 2002. 149–162.</p>	conversație euristică, problematizare, analize de imagini reprezentative pentru tema respectivă,	

Film etnografic: Gyöngyökkel gyökereztél, 1998.	exemplificări	
Tema 10. Filme etnografice, înregistrări sonore despre obiceiuri calendaristice Cuvinte cheie: imnuri religioase de origine medievală, stilul gregorian în cântecul religios popular, imnurile sfinților, text și rit Bibliografie recomandată: KÖVÁRI Réka 2006 A Kájoni Cantionale énekei a moldvai csángók között. In: Domokos Mária–Halász Péter (szerk.): A népének mint a hagyományos vallásgyakorlat egyik legfontosabb eleme. Budapest, Lakatos Demeter Csángómagyar Kulturális Egyesület, 2006. 103–113. NYISZTOR Ilona 2005 Pusztina nincs békerítve. Ünnepek és hétköznapiak Moldvában. Etnofon Records Hungary, 2005. (Folklórgyűjtés László Józsefné Kis Erzsébet és László Katalin pusztinai asszonyoktól. Kísérőtanulmány: Tánczos Vilmos)	conversație euristică, problematizare, exemplificări	
Tema 11. Filme etnografice despre ritualul înmormântări și cultul morților Cuvinte cheie: simboluri arhetipale în cultul morților, cântece rituale calendaristice, cântece rituale în cultul morților Bibliografie recomandată: SZENIK Ilona 1996 Erdélyi és moldvain siratók, siratóparódiák és halottas énekek. Kolozsvár–Bukarest DOBSZAY László (szerk.) 1997 Gregorián énekek és balladák a csángóknál. A Kallós Archívum és az MTA Zenetudományi Intézet Archívumának anyagából. Budapest, Hungaroton Classic Ltd. 1997. (CD)	conversație euristică, problematizare, exemplificări	
Tema 12. Texte rituale folosite cu ocazia nuntii Concepte: simbolizație arhetipală în rituri și în texte, sincretism în folclorul religios, imagini simbolice, genuri religioase Bibliografie recomandată: DOMOKOS Pál Péter 1993 Csángómagyar lakodalom. In: Péterbencze Anikó szerk.: „Moldovának szíp táiaind születtem...” Jászberény, 91–94. POZSONY Ferenc 1997 Újesztendei szokások a moldvai csángóknál. In: Pozsony Ferenc szerk.: Kriza János Néprajzi Társaság Évkönyve 5. Dolgozatok a moldvai csángók népi kultúrájáról. Kolozsvár, 303–323. SERES András 1994 Moldvai magyar lakodalmi szokások. Néprajzi Látóhatár III. 1–2. 89–114.	conversație euristică, problematizare, analize de imagini reprezentative pentru tema respectivă, exemplificări	
Bibliografie: Coincide cu bibliografia de mai sus. Pentru seminar numai cu caracter recomandat.		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunităților epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținuturile disciplinei se reflectă în proporție majoră în programele de studiu din instituțiile de învățământ de nivel preuniversitar și universitar (reprezentând principalii angajatori ai absolvenților liniei de studiu).
- Tematica este elaborată pe baza bibliografiei de specialitate în domeniu.
- O parte din elementele componente ale cursului și ale seminarului au fost prezentate la conferințe și prelegeri naționale și internaționale.

10. Evaluare

Condiții de examen: Se vor prezenta la examen studenții care: a) au o prezență activă de 75% la seminarii și b) au predat o lucrare originală de 8–10 pagini cu analiza unei fenomen simbolic religios.

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	- capacitate de răspuns la nivel interactiv - cunoaștere și înțelegere - stăpânirea, în sens operațional, a limbajului de specialitate - abilitatea de explicare și de interpretare - rezolvarea completă și corectă a cerințelor.	Lucrare scrisă	1/2
10.5 Seminar	- elaborarea de lucrări de seminar, referate, implicare efectivă în activitățile practice	Prezență obligatorie și participare activă la seminar (minimum: 75%) Lucrare scrisă	1/2
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> Studentul cunoaște care sunt principalele noțiuni ale religiozității populare, le recunoaște în diferite contexte și le definește corect, le folosește adecvat în analizele proprii. Limbajul de specialitate este corect utilizat. <p>Detalii organizatorice, gestionarea situațiilor excepționale:</p> <p>Prezența la cursuri este facultativă, prezența activă la seminar este obligatorie.</p> <p>Studenții vor însuși noțiunile respective pe bază de: a) schițelor proprii întocmite la cursuri; 2) schițelor primite de la profesor (în formă electronică); 3) bibliografiei obligatorie și facultativă.</p> <p>Utilizarea fraudei în cazul examenului va determina automat sistarea procesului de examinare și evaluarea cu nota 1 (unu).</p>			

Data completării 02.04.2024.	Semnătura titularului de curs 	Semnătura titularului de seminar
Data avizării în departament 15. 04. 2024.	Semnătura directorului de departament 	
Data avizării la Decanat 01.06.2024	Semnătura Prodecanului responsabil 	Ștampila facultății

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITAT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 3
400202, Cluj-Napoca
Tel: 0264 532238
Fax: 0264 432303
E-mail: lett@lett.ubbcluj.ro